

“ประตูเศรษฐกิจการค้า ระหว่างไทยกับต่างประเทศ”

โดย : กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

จุลสารฉบับพิเศษ / พฤษภาคม 2555

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการเจรจาการค้าระหว่างประเทศในทุกระดับ (ทวิภาคี ภูมิภาค และพหุภาคี) และมีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดยุทธศาสตร์และท่าทีในการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจการค้ากับประเทศคู่ค้าเป็นรายๆ และเป็นกลุ่มประเทศในเวทีที่ไทยเข้าร่วมเป็นสมาชิก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเวทีหลัก ได้แก่ องค์การการค้าโลก อาเซียนและเอเปค อีกทั้งได้ดำเนินการเจรจาทำความตกลงเขตการค้าเสรี (Free Trade Agreements: FTAs) กับประเทศคู่ค้าในปัจจุบัน ไทยทำความตกลงเปิดเสรีทางเศรษฐกิจการค้ากับประเทศสมาชิกอาเซียนรวม 3 ฉบับ (ด้านสินค้า บริการ และการลงทุน) เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการสร้างประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและทำความตกลงเปิดเสรี (FTAs) กับประเทศคู่ค้าอื่นๆ อีก 7 ประเทศ (จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ อินเดีย ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และเปรู) รวม 10 ฉบับ (ระดับทวิภาคี 5 ฉบับ และระหว่างอาเซียนกับประเทศนอกอาเซียน รวม 5 ฉบับ)

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ จึงเป็นเสมือนประตูด้านเศรษฐกิจการค้าระหว่างไทยกับต่างประเทศ ในการเจรจาสร้างเสริมความสัมพันธ์กับประเทศคู่ค้า รักษาผลประโยชน์ และขยายโอกาสทางเศรษฐกิจการค้าของไทย อีกทั้งมีการกึ่งในการเผยแพร่ข้อมูล ความรู้ และสร้างความเข้าใจของผู้ประกอบการ และประชาชนทั่วไป รวมทั้งส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากผลการเจรจา

เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2554 คณะรัฐมนตรีมีมติมอบหมายให้ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศเป็นหน่วยงานหลักของไทย (National AEC Coordinating Agency) ในการขับเคลื่อน ประสานงานและบูรณาการกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการเจรจาและการเตรียมความพร้อมก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในปี 2558 และ กรมฯ ได้จัดตั้งสำนักงานยุทธศาสตร์และการบูรณาการสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนขึ้น เพื่อดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมาย

DEPARTMENT OF TRADE NEGOTIATIONS, MINISTRY OF COMMERCE

DEPARTMENT OF TRADE NEGOTIATIONS, MINISTRY OF COMMERCE

การก่อตั้ง

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้อาเซียนรวมตัวกันเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวที่มีเสถียรภาพ เป็นภูมิภาคที่มีความสามารถในการแข่งขันสูง มีการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน และสามารถบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก ปัจจุบันอาเซียนเป็นตลาดสำคัญอันดับหนึ่งของไทย และมีศักยภาพที่จะเติบโตต่อไปด้วยจำนวนประชากรรวมกันกว่า 590 ล้านคน มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติรวมกันกว่า 1.5 ล้านล้านเหรียญสหรัฐฯ มีการลงทุนโดยตรงที่เข้ามาในภูมิภาคสูงถึงกว่า 76,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ นอกจากนี้ อาเซียนยังได้ทำความตกลง FTAs กับประเทศคู่ค้าสำคัญ ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ อินเดีย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ เพื่อแลกเปลี่ยนสิทธิประโยชน์ในการเข้าสู่ตลาด และขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างกันด้วย ทั้ง 6 ประเทศดังกล่าวนี้มีประชากรรวมกันถึงเกือบครึ่งหนึ่งของประชากรโลก (กว่า ๓,๓๐๐ ล้านคน) จะมี GDP รวมกันมากกว่าหนึ่งในสี่ของ GDP ของโลก การค้าระหว่างไทยกับประเทศดังกล่าวมีส่วนสูงถึงเกือบร้อยละ 40 ของยอดรวมการค้าระหว่างประเทศของไทย

บทบาท

ของกระทรวงพาณิชย์ในเวทีอาเซียน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยในการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Ministers: AEMs) ซึ่งกำหนดแนวทางดำเนินการและความร่วมมือทางเศรษฐกิจทั้งหมดของอาเซียน รวมทั้งความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจของอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา และอธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจอาเซียน (Senior Economic Official Meeting: SEOM) ซึ่งดำเนินการและกำกับดูแลความร่วมมือด้านเศรษฐกิจของอาเซียนทั้งหมด และรายงานต่อรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (AEMs) กระทรวงพาณิชย์ จึงเป็นผู้ประสานกับกระทรวงอื่นๆ และหน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางและทำการเจรจาของไทยในเวทีด้านเศรษฐกิจของอาเซียน และผลักดันการดำเนินการตามมติของอาเซียน

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ได้ให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากความตกลง FTAs ของไทย และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยดำเนินยุทธศาสตร์ในการเตรียมความพร้อม ดังต่อไปนี้

- (1) สร้างความตระหนักรู้ให้ทุกภาคส่วนถึงโอกาสและความท้าทายของ AEC
- (2) รักษาผลประโยชน์ของไทยในอาเซียน โดยการติดตามและผลักดันการดำเนินการตามพันธกรณีของประเทศสมาชิกอาเซียน
- (3) ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามพันธกรณีของไทยเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือของไทยในอาเซียน และช่วยให้การเชื่อมโยงระดับภูมิภาคภายใต้กรอบอาเซียน (เช่น การทำ FTA ระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา) มีผลเป็นรูปธรรมตามเป้าหมายที่กำหนด
- (4) ส่งเสริมให้เกิดการใช้ทรัพยากรในภูมิภาคอาเซียนอย่างเหมาะสมบนพื้นฐานผลประโยชน์ร่วมกัน
- (5) ดำเนินยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาความพร้อมรับการแข่งขันภายใต้ AEC เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ดังต่อไปนี้

สร้างความตื่นตัวบนพื้นฐานของความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง

เสริมสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและสร้างฐานสนับสนุนในวงกว้าง

ส่งเสริมผู้ประกอบการให้ใช้ประโยชน์จาก AEC และ FTA อย่างเต็มที่และต่อเนื่อง

เพิ่มการขยายธุรกิจการค้าและการลงทุนทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตลาดอาเซียน (AEC) และประเทศที่เป็นภาคีในความตกลง FTA

เตือนภัยและสร้างภูมิคุ้มกัน โดยเน้นภาคส่วนที่ได้รับประโยชน์หรืออาจจะได้รับผลกระทบจากการค้าเสรี

เร่งพัฒนาบุคลากรภาครัฐ และเอกชน รวมทั้งเยาวชนคนรุ่นใหม่ให้พร้อมรับการแข่งขันในการค้าเสรี

(6) ส่งเสริมการแสดงผลงานของประเทศไทยในเวทีอาเซียน

(7) เน้นการสร้างพันธมิตรกับภาคเอกชนและภาคประชาสังคม

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ได้ดำเนินกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อเตรียมความพร้อมและส่งเสริมผู้ประกอบการไทย โดยเฉพาะ SMEs ในการเข้าสู่ AEC ดังนี้

- 1) จัดทำสื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการเตรียมการรองรับการเปิดเสรีอาเซียน
- 2) จัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Information Centre) ณ ชั้น 3 กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เพื่อให้ข้อมูลและคำปรึกษาเกี่ยวกับ AEC โดยมุ่งเน้นการให้บริการแก่ผู้ประกอบการ SMEs ซึ่งได้เปิดดำเนินการแล้วตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2554 และกระทรวงพาณิชย์ได้มอบหมายให้สำนักงานพาณิชย์จังหวัดทั่วประเทศเป็นศูนย์บริการข้อมูลประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในระดับภูมิภาคด้วย
- 3) จัดนิทรรศการเคลื่อนที่ (AEC Mobile Unit) เพื่อเผยแพร่ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเปิดเสรีอาเซียน
- 4) จัดทำข้อมูลการเปิดเสรีอาเซียน การใช้ประโยชน์จากพันธกรณี และการเตรียมมาตรการรองรับผลกระทบเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของกระทรวงฯ/กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ และเชื่อมโยงข้อมูลดังกล่าวผ่านไปยังเครือข่ายเว็บไซต์พันธมิตรของสมาคมธุรกิจการค้าต่างๆ
- 5) สร้างเครือข่ายพันธมิตรกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในภาครัฐ เอกชน และสถาบันวิชาการ ได้แก่ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาผู้ขนส่งสินค้าทางเรือ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กรมอาชีวศึกษา กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมสหกรณ์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ องค์กร ESCAP และสถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (ITD) เพื่อร่วมมือกันจัดกิจกรรมส่งเสริมและฝึกอบรมเพื่อสร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับ AEC และ FTAs
- 6) จัดเวทีการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholders) ทั้งในส่วนของสมาคมการค้า/ธุรกิจที่เกี่ยวข้องในทุกกระดับ ภาคประชาสังคม และประชาชนทั่วไปในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ การจัดสัมมนาให้ความรู้ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และการจัดเวทีสาธารณะ เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนข้อเสนอแนะ
- 7) ส่งผู้แทนเป็นวิทยากรบรรยาย/เสวนาในเวทีต่างๆ เพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับ AEC/FTAs
- 8) จัดจ้างศึกษาวิจัยผลกระทบของการเปิดเสรีใน AEC ในภาพรวม และรายสาขา และเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าว เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 2558 และเตรียมมาตรการเพื่อรองรับการแข่งขันจากการเปิดเสรี